

แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

พฤษภาคม 2523

63.001.1(593-17)
744

น.2

แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

พฤษภาคม 2523

001674

63.001.1 (593-17)

๒๐๕๓

๓.๒

16. NOV. 1981

แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ

๑. คำนำ

เพื่อที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) จะสามารถปฏิบัติภารกิจในการสนับสนุนโครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือได้อย่างถูกต้อง, เหมาะสม และสอดคล้องกับหน้าที่หลัก, นโยบาย และทรัพยากร ทั้งของ วท. เองและของโครงการหลวงฯ วท. จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานขึ้นเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติของ วท. และเป็นข้อมูลสำหรับโครงการหลวงเพื่อจะได้ทราบขีดความสามารถของบุคลากร และขอบเขตของภารกิจที่ วท. จะสามารถให้ความสนับสนุนแก่โครงการหลวงฯ ได้ ทั้งนี้ เพื่อความคล่องตัวในการประสานงานต่อไป

๒. โครงการหลวงพัฒนาภาคเหนือ

๒.๑ เป้าหมาย โครงการหลวงฯ มีเป้าหมายกว้างขวาง แต่สามารถประมวลไว้ว่ากำลังเน้นหนักในเรื่องต่อไปนี้

๒.๑.๑ หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่าไม้มีค่า และป่าต้นน้ำลำธารด้วยการใช้มาตรการต่าง ๆ เช่น การเพาะปลูกแบบขั้นบันได, แบบแนวระดับ หรือวิธีอื่น ๆ ที่สามารถหยุดยั้งการพังทลายของดินได้

๒.๑.๒ บรรเทาการปลูกฝิ่นให้ลดน้อยลงเรื่อย ๆ จนหมดไป ด้วยการปลูกพืชที่มีรายได้ดีกว่า

๒.๑.๓ ส่งเสริมให้มีการประกอบสัมมาอาชีพที่ดีขึ้น

๒.๑.๔ ส่งเสริมและปรับปรุงให้ประชาชนมีมาตรฐานการครองชีพ, การศึกษา และการอนามัย ที่ดีขึ้น

๒.๑.๕ ส่งเสริมและปรับปรุงให้มีระบบการคมนาคม และการชลประทาน ให้ดีขึ้น

๒.๒ โครงสร้าง โครงการหลวงฯ เริ่มดำเนินการใน พ.ศ. ๒๕๑๓ โดยมี ม.จ. ภิศเกษ รัชนี้ ทรงเป็นผู้อำนวยการ และถวายรายงานโดยตรงต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เจ้าหน้าที่ของโครงการหลวง ฯ ประกอบด้วยบุคคล ๓ ประเภท คือ

๒.๒.๑ อาสาสมัครจากภาคเอกชนและรัฐบาล

๒.๒.๒ อาสาสมัครจากสถาบันการศึกษาและหน่วยราชการ ผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้เดินทางไปร่วมปฏิบัติงานให้แก่โครงการหลวง ฯ เป็นครั้งคราว

๒.๒.๓ ลูกจ้างของโครงการหลวง ฯ

๒.๓ การปฏิบัติงาน โครงการต่าง ๆ ที่อยู่ภายใต้โครงการหลวง ฯ นั้น สามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง (autonomy) โดยมีผู้อำนวยการโครงการหลวง ฯ เป็นผู้ประเมินผลและประสานงาน และในบางกรณีสามารถให้ความช่วยเหลือในด้านบุคลากร, เงิน และเครื่องมือเครื่องใช้เมื่อได้รับคำร้องขอ

สำนักงานใหญ่ของโครงการหลวง ฯ ในกรุงเทพมหานครปฏิบัติงานด้านการบริหารของโครงการหลวง ฯ ทั้งหมด รวมทั้งรับผิดชอบปฏิบัติงานต่อไปนี้

๒.๓.๑ ติดต่อประสานงานกับสถานทูต, องค์การระหว่างประเทศที่มีสำนักงานสาขาอยู่ในประเทศไทย, หน่วยงานรัฐบาล และภาคเอกชนที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่โครงการหลวง ฯ

๒.๓.๒ ติดตามผลงานของโครงการต่าง ๆ และรายงานความก้าวหน้าต่อผู้ให้ทุนสนับสนุน

๒.๓.๓ อำนวยความสะดวกแก่บุคคลที่จะเดินทางไปปฏิบัติงานให้แก่โครงการหลวง ฯ รวมทั้งการขนส่งเครื่องมืออุปกรณ์ หรือวัสดุต่าง ๆ ที่ได้รับจากผู้บริจาค

๒.๓.๔ จัดการเรื่องการตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์เกษตรที่เกิดขึ้นจากโครงการหลวง ฯ รวมทั้งการปฏิบัติงานของโรงงานบรรจุกระป๋อง

โครงการหลวง ฯ มีสำนักงานประสานงานส่วนท้องถิ่นที่เชียงใหม่ นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการประสานงานโครงการวิจัยเกษตรที่สูงซึ่ง ม.จ. ภักดี เศรษฐ รัชนี ทรงเป็นองค์ประธาน ที่ช่วยทำหน้าที่ประสานงานให้แก่โครงการหลวง ฯ ด้วย งานวิจัยเกษตรบนที่สูงส่วนใหญ่ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกระทรวงเกษตรสหรัฐนั้น เป็นโครงการที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการชุดนี้แล้ว

๒.๔ ลักษณะของงานหลัก โครงการหลวง ฯ แบ่งภารกิจหลักออกได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๒.๔.๑ งานวิจัย ปฏิบัติงานวิจัยทุกสาขาการเกษตร เพื่อแสวงหาพืชหรือสัตว์ที่สามารถก่อให้เกิดรายได้ที่สูงกว่าฝิ่น หรือพืช/สัตว์ ที่มีอยู่เดิม รวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งดินและต้นน้ำลำธาร

๒.๔.๒ งานส่งเสริม ผลงานหรือเทคโนโลยีที่ได้รับจากการวิจัยจะได้รับการส่งเสริมและเผยแพร่ไปสู่เกษตรกรด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลในทางปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการกำจัด การปลูกฝิ่น และการทำไร่เลื่อนลอยให้หมดไป

๒.๔.๓ การพัฒนา เป็นการพัฒนาแหล่งต้นน้ำลำธาร การปลูกป่าทดแทน การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อบริโภค และเพื่อการเกษตร ตลอดจนเส้นทางคมนาคม

๒.๔.๔ สังคม เศรษฐกิจ ปฏิบัติการให้มีผลในทางลดหรือขจัดปัญหาทางด้านสังคม เศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ห่างไกล โดยเน้นหนักในเรื่องต่อไปนี้

๒.๔.๔.๑ การศึกษา จัดตั้งโรงเรียนชั้นประถมศึกษาในชนบทในความร่วมมือกับตำรวจตระเวนชายแดน

๒.๔.๔.๒ การอนามัย จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกตรวจเยี่ยมประชาชนเพื่อบำบัดโรค และนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาล

๒.๔.๔.๓ การวางแผนครอบครัว ให้บริการและให้คำแนะนำให้มีการวางแผนครอบครัว

๒.๔.๔.๔ การสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสม

๒.๔.๔.๕ ธนาคารข้าว จัดตั้งธนาคารข้าวเพื่อให้กู้ยืมข้าวไปใช้บริโภคและหรือทำพันธุ์

๒.๔.๔.๖ โรงงาน จัดตั้งโรงงานเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานของโครงการต่าง ๆ ภายใต้โครงการหลวง ฯ

๒.๕ ลักษณะงานบริการ เมื่อได้พิจารณาโครงสร้าง, รูปแบบของการปฏิบัติงาน และลักษณะงานหลักของโครงการหลวง ฯ แล้ว คาดหมายได้ว่าในการบริหารงานและปฏิบัติงานโครงการหลวง ฯ นั้น จำเป็นจะต้องมีเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่ง เพื่อปฏิบัติงานบริการทั่วไปและงานติดต่อ (liaison) ซึ่งยังมีโครงการมาก ครอบคลุมพื้นที่กว้างขวาง มีกลุ่มบุคคลให้ความสนับสนุนมาก งานบริการก็จะต้องเพิ่มมากขึ้นด้วย งานในลักษณะนี้อาจแบ่งได้เป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

๒.๕.๑ การต้อนรับและนำชมโครงการ ได้แก่การอำนวยความสะดวกแก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ที่ให้ความสนับสนุน หรือให้ความสนใจที่จะสนับสนุนโครงการหลวง ฯ ซึ่งเดินทางมาเยี่ยมชมความก้าวหน้า หรือความเป็นไปของโครงการหลวง ฯ

๒.๕.๒ การอำนวยความสะดวกในการจัดทำข่าวสาร ได้แก่การเผยแพร่ข่าวสาร หรือการนำบุคคลในวงการสื่อสารมวลชนเยี่ยมชมโครงการ เพื่อผลิตข่าว หรือภาพหรือภาพยนตร์สารคดี

๒.๕.๓ การแสดงนิทรรศการหรือการสนทนาการเพื่องานส่งเสริม ได้แก่การจัดงานในกลุ่มประชาชนเพื่อถ่ายทอดข่าวสารที่มีประโยชน์แก่ชุมชนนั้น ๆ ในโอกาสต่าง ๆ กัน หรืองานการกุศล, งานสังคม หรืองานอื่นใดที่มีส่วนส่งเสริมงานของโครงการหลวง ฯ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

๓. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

๓.๑ วัตถุประสงค์ การจัดตั้ง วท.มีวัตถุประสงค์ตามที่ระบุไว้ใน พ.ร.บ. (มาตรา ๖) ดังนี้

๓.๑.๑ ริเริ่ม จัดดำเนินการวิจัย และให้บริการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศในทางเศรษฐกิจและสังคม ให้แก่หน่วยงานของรัฐและวิสาหกิจเอกชน

๓.๑.๒ วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม การอนามัย และสวัสดิภาพของประชาชน

๓.๑.๓ สนับสนุนการเพิ่มผลผลิตตามนโยบายของรัฐบาล โดยเผยแพร่ผลของการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม

๓.๑.๔ ฝึกอบรมนักวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓.๑.๕ ให้บริการในการทดสอบ ทรวจวัด และบริการอื่นทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓.๒ อำนาจหน้าที่ นอกจาก วท.มีอำนาจหน้าที่ (ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ.) กระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ข้างต้นแล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่อีกบางประการเช่น

๓.๒.๑ ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ไม่ว่าจะ เป็นของรัฐ หรือของเอกชนในกิจการที่เกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการนำผลของการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์

๓.๒.๒. ร่วมมือกับประเทศอื่น องค์การ หรือหน่วยงานต่างประเทศในกิจการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓.๒.๓ รวบรวมและเผยแพร่ข้อสนเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓.๒.๔ จัดตั้งหน่วยงาน ค่าเป็นงานและปรับปรุงหน่วยงานเกี่ยวกับการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓.๓ โครงสร้างและการปฏิบัติงาน วท. จัดแบ่งหน่วยงานภายในให้เหมาะสม และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และกำลังเงินที่ได้รับ

ภารกิจของ วท. แบ่งออกได้ ๓ ลักษณะ คือ

๓.๓.๑ งานวิจัย ค่าเนื้องานวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์เป็นสำคัญ และปฏิบัติงานวิจัยพื้นฐานเท่าที่จำเป็น

๓.๓.๒ งานบริการ ปฏิบัติงานบริการทางวิทยาศาสตร์ให้แก่โครงการวิจัยของ วท. หรืองานที่ได้รับคำร้องขอจากหน่วยงานอื่น หรืองานที่ได้รับการว่าจ้างจากหน่วยงานอื่น หรือภาคเอกชน งานบริการทางวิทยาศาสตร์นี้รวมถึงการให้คำปรึกษาค้ำ

นอกจากงานบริการทางวิทยาศาสตร์แล้ว ยังสามารถให้บริการในลักษณะอื่นได้
อีก เช่น งานผลิตเอกสาร การแปลเอกสาร การจัดหาเอกสาร งานฝึกอบรม งานวิเคราะห์
ข้อมูล และการจัดนิทรรศการ

๓.๓.๓ งานธุรการ ปฏิบัติงานธุรการที่จำเป็นของสำนักงาน เพื่อให้ วท.
สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ขอบเขตของงานที่ วท. สามารถสนับสนุนโครงการหลวง ฯ

พิจารณาจากโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของ วท. จะเห็นได้ว่า วท. สามารถสนับสนุน
โครงการหลวง ฯ ได้ ๒ ลักษณะงาน คือ งานวิจัย (ข้อ ๓.๓.๑) และงานบริการ (ข้อ ๓.๓.๒)
จึงกำหนดขอบเขตของแต่ละลักษณะงานไว้ดังนี้

๔.๑ ขอบเขตของงานวิจัย ปฏิบัติงานวิจัยทุกสาขาวิชาการที่สามารถปฏิบัติได้
และมีกำลังเงินเพียงพอ ทั้งในรูปโครงการภายใน และโครงการบริการวิจัย หรือได้รับทุน
สนับสนุนจากภายนอก สาขาของงานวิจัยที่ วท. ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกได้แก่การวิจัยเกษตร
และการวิจัยอุตสาหกรรมเกษตร งานวิจัยเหล่านี้อาจจะสอดคล้องทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนกับ
โครงการหลวง ฯ ก็ได้ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกชั้นตอนใช้ระเบียบแบบแผนและ
ธรรมเนียมปฏิบัติงาน วท.

ขอบเขตของงานวิจัยของ วท. ดังกล่าวนี้ เป็นกำลังสนับสนุนงานวิจัยตามข้อ
๒.๔.๑ ของโครงการหลวง ฯ

๔.๒ ขอบเขตของงานบริการ ให้บริการวิทยาศาสตร์และบริการอื่น ๆ ตามที่
ระบุไว้ในข้อ ๓.๓.๒ ได้ทุกประการเมื่อได้รับคำขอและมีกำลังเงิน, เวลา, เครื่องมือ, อุปกรณ์,
วัสดุ และบุคลากรเพียงพอ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทั้งใน วท. และในภาคสนามทุกชั้นตอน
ใช้ระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติของ วท.

๔.๓ งานจร ในกรณีพิเศษและเมื่อได้รับคำขอ วท. อาจให้ความสนับสนุนด้าน
กำลังคน, เครื่องมือและอุปกรณ์แก่งานบริการของโครงการหลวง ฯ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒.๕
ได้เท่าที่สมควรและไม่ขัดต่อการปฏิบัติงานของ วท. ทั้งนี้โดยค่าใช้จ่ายของโครงการหลวง ฯ

๕. การบริหารงานภายใน วท.

เพื่อให้การดำเนินการ ตามแนวทางปฏิบัติงานร่วมกับโครงการหลวงฯ เป็นไป ควบความเรียบร้อยตามระเบียบข้อบังคับ, คำสั่ง และธรรมเนียมปฏิบัติของ วท. จึงกำหนด แนวทางปฏิบัติงานด้านการบริหารภายในของ วท. ไว้ดังนี้

๕.๑ การปฏิบัติงานตามข้อ ๔.๑, ๔.๒ และ ๔.๓ ให้แยกเรื่องการเงินออกจากกันโดยเด็ดขาด แต่ทั้งนี้งาน ๔.๒ อาจได้รับความสนับสนุนทางการเงินส่วนหนึ่งจาก งาน ๔.๑ เฉพาะในกรณีจำเป็นอย่างยิ่งเท่านั้น

๕.๒ ยานพาหนะของ วท. ที่ใช้ปฏิบัติงานตามข้อ ๔.๑, ๔.๒ และ ๔.๓ ให้พนักงาน ขับรถ หรือผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามระเบียบ, ข้อบังคับและคำสั่งของ วท. เช่นเดียวกับการใช้ ยานพาหนะของ วท. ที่ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ๆ

๕.๓ การปฏิบัติงานตามข้อ ๔.๓ ให้ใช้จ่ายจากเงินของโครงการหลวงฯ หรือ เงินอื่นใดที่มีชื่อของ วท. แต่ทั้งนี้ วท. จะพยายามของบประมาณจากรัฐบาลมาตั้งเป็นงบ ค่าใช้จ่ายเพื่อการสนับสนุนโครงการหลวงฯ โดยเฉพาะ ในขณะที่ยังมีใ้รับงบประมาณ วท. จะ พยายามจัดสรรเงินรายได้จำนวนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายในการนี้ หากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ แผนและโครงการ และคณะกรรมการบริหาร (กทว.) เป็นมี ๆ ไป

๕.๔ ให้ผู้รับผิดชอบโครงการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานตามข้อ ๔.๑, ๔.๒ และ ๔.๓ จัดทำ "แผนปฏิบัติงาน" (Work plan) อย่างละเอียด เสนอขออนุมัติจาก ผู้ว่าการล่วงหน้าเป็นมี ๆ ตามปีงบประมาณ เพื่อใช้ถือสำหรับการปฏิบัติงานในปีนั้น ๆ ยกเว้น เฉพาะงานตามโครงการที่ได้รับอนุมัติแผนปฏิบัติงานของแต่ละปีไว้สมบูรณ์แล้ว.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

พฤษภาคม ๒๕๓๓

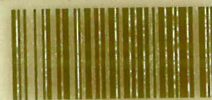
63.001.1

(593-17)

วิจัย

ถ.2

ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยฯ

BT1674

แนวทางปฏิบัติงานร่วมกับ